

Suprapopulare de 98% la Penitenciarul nr. 13 din Chișinău. Raport Promo-LEX

Suprapopularea penitenciarului nr. 13, infrastructura depășită și condițiile precare de igienă generează condiții inumane de detenție și contribuie negativ asupra sănătății deținuților. Constatările au fost făcute de către Asociația Promo-LEX în urma unei evaluări exhaustive. Promo-LEX salută deschiderea Ministerului Justiției în procesul de colectarea de date cantitative și calitative, colaborarea cu organizații guvernamentale și experți, ceea ce a asigurat o evaluare obiectivă și comparativă.

Rezultatele evaluării arată că Penitenciarul nr. 13 se confruntă cu o suprapopulare gravă, depășind cu 98,9% standardele internaționale. Astfel, spațiul conceput, conform standardului internațional, pentru 377 de deținuți, găzduiește în prezent 750, ceea ce necesită o revizuire urgentă a procedurilor de calcul al capacității de detenție și ajustarea infrastructurii.

Condițiile de detenție și spațiu nu respectă standardele internaționale, iar infrastructura sanitară prezintă deficiențe semnificative. Astfel, 18% din celulele analizate nu îndeplinesc standardul minim de 1 m² per bloc sanitar. Totodată, 20% din celule nu oferă nivelul adecvat de intimitate în utilizarea WC-urilor, iar băile comune sunt inaccesibile pentru persoanele cu necesități speciale și prezintă riscuri pentru sănătatea deținuților. În băile comune există o prezență semnificativă de mucegai. Deficiențele din blocul sanitar pun în pericol sănătatea și demnitatea deținuților.

Ventilația și iluminarea sunt necorespunzătoare, contribuind la un mediu nesănătos și inconfortabil. Circa 29% din celule au ferestre subdimensionate, care nu îndeplinesc standardele de ventilație adecvată. În celule persistă mirosuri de mucegai și amoniac, ceea ce prezintă riscuri pentru sănătatea deținuților. În 62% din celule perspectiva spre exterior este sever obstructionată de ziduri sau de alte structuri, iar 4% nu au vizibilitate în exterior.

Iluminarea artificială se rezumă de cele mai multe ori la o singură sursă de lumină, insuficientă pentru celulele ocupate de mai mulți indivizi. Condițiile inadecvate de ventilare și iluminare necesită auditarea ventilației, optimizarea ferestrelor și revizuirea iluminatului artificial, precum și alocarea unui buget pentru îmbunătățiri.

Una dintre concluziile majore ale evaluării este necesitatea unei intervenții imediate pentru a asigura condiții care să respecte demnitatea umană și drepturile fundamentale ale deținuților. Implementarea recomandărilor propuse va necesita acțiuni strategice și alocarea de resurse adecvate din partea autorităților.

Juristul Promo-LEX, Dumitru Russu, autorul raportului, subliniază mai multe aspecte cruciale în cadrul evaluării. În primul rând, se evidențiază cooperarea pozitivă între Minister și societatea civilă: „Ministerul, în premieră, și-a arătat deschiderea pentru o evaluare independentă din partea organizațiilor societății civile, marcând un pas semnificativ spre transparență și responsabilitate în gestionarea sistemului penitenciar.” Acest angajament spre transparență se extinde și asupra accesului deținuților la informații esențiale, după cum subliniază juristul: „Fișele de evaluare pentru fiecare celulă vor fi disponibile pentru deținuți atunci când vor depune cereri pe condițiile de detenție, iar ANP va prezenta aceste documente care nu sunt publice, asigurând astfel un proces mai transparent și responsabil”.

„Este crucial de a remedia aceste probleme pentru că de ele depinde cu cine vom conviețui în viitor: persoane traumatate și deformate mental sau persoane care real pot fi reintegrate în societate,” mai subliniază Dumitru Russu.

Raportul poate fi accesat [aici](#).